

Käyttösuunnitelma 2018

Hyvinvointilautakunta 31.1.2018

Hyvinvointipalvelut

PALVELUALUE: Hyvinvointipalvelut

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Resurssien suuntaaminen vastaamaan palvelutarpeen muutoksia	Palveluverkkoselvitykset Palveluohjauksen suunnittelu Palvelusetelin käyttö eri palveluissa	Päätökset Toteutuminen Lukumäärä
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyvinvointikertomus Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen foorumi	Käsittely luottamuselimissä, raportointi vuoden lopussa Kokoontuminen
Moniammatillisen työn vahvistaminen ja palveluprosessien tehostaminen	Toimintojen keskittäminen Lapponiaan	Toteutuminen
Ikäihmisten palvelurakenteen kehittämisen laitoshoidosta ja ympärivuorokautisesta hoivasta kotiin annettaviin palveluihin.	Asumispalveluiden myöntämiskriteereiden laatiminen	Päätös ltk Paikkojen lkmt

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Lastensuojeluilmoitukset	71	146	100	100	100
Somaattinen esh-käyttö hvp/avokäynnit	4418/10067	4082/10793	4100/11000	4100/11000	4100/11000
Tehostetun palveluasumisen piirissä olevat		146	145	120	90

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin ja seutukunnan väestömäärä on vähentynyt, tosin lasku ei ole enää yhtä jyrkkää kuin takavuosina. Väestörakenne on painottunut ikäihmisiin ja ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen. Syntyvyys on alhaista kuolleisuuteen verrattuna. Myönteisiä merkkejä ovat paluumuuton vahvistuminen, työttömyyden väheneminen ja tulevien suurinvestointien valmistelu. Kaupungin taloustilanne asettaa toisaalta haasteita palvelutuotannolle.

Sosiaali- ja terveysalan uudistus lykkääntyi vuodella. Valmistelutyö jatkuu mm. maakunnan yhteisten toimintatapojen suunnittelulla ja käyttöönotolla, palveluiden painopisteiden muutoksilla sekä varmistamalla paikkakunnan hyvät palvelut jatkossakin. Sairaala Lapponian toimintoja kehitetään edelleen tavoitteena hyvinvointikeskus, joka palvelee laaja-alaisesti kaupunkilaisia ja muita palveluiden tarvitsijoita. Toimintojen kehittämisessä painopisteenä ovat ennaltaehkäisevät, kuntouttavat, kotiin annettavat ja sähköiset palvelut.

Kaupungin organisaatorakenne mahdollistaa monialaisen yhteistyön, mutta asettaa edelleen haasteita syvemmälle ulottuvaan johtamiseen. Sote-uudistuksen lykkääntymisestä huolimatta organisaation rakenne on muutettava hyvissä ajoin vastaamaan sote-palveluja ja kaupungin omaa toimintaa. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen jää kaupungin vastuulle ja sen valmistelu ja konkreettiset toimenpiteet ovat vuoden 2018 tärkeimpiä tavoitteita.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Hyvinvointipalvelut vastaavat omalta osaltaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Terveyden, hyvinvoinnin ja myös turvallisuuden edistämisen koordinoinnista päätetään ja työ aloitetaan suunnitellusti. Palvelualueen toimintaa kehitetään laajan hyvinvointikertomuksen perusteella. Ennaltaehkäisevässä työssä korostuvat sivistyspalvelut, jotka jäävät kaupungin omaksi toiminnaksi jatkossa.

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvuun vastataan ennakoivasti. Palvelutarpeen muutoksiin reagoidaan suunnitellusti, esimerkiksi kaupungissa tapahtuvan suurinvestoinnin vuoksi.

Tavoitteena on edelleen pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien aktivointi ja työmarkkina-aseman parantaminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden alentaminen.

Laitoshoitopaikkoja vähennetään ja resursseja kohdennetaan kotiin annettaviin palveluihin. Ulkopuolisten toimijoiden palveluita hyödynnetään mm. palvelusetelijärjestelmän avulla. Palveluiden laatua arvioidaan säännöllisesti ja keskeiset tulokset julkistetaan.

6. Määrärahat

Hyvinvointipalvelualue	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-55 576 930	-52 442 970	-3 133 960	-5,6
TULOT	5 857 930	4 870 310	987 620	-16,9
NETTOMENO	-49 719 000	-47 572 660	-2 146 340	-4,3

7. Palvelualueen käyttösuunnitelma

Hyvinvointipalvelualue	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 546 525	1 440 130	1 298 699	1 190 830	1 190 830
Maksutuotot	3 086 375	2 948 640	3 104 457	2 537 700	2 537 700
Tuet ja avustukset	913 611	683 350	541 705	566 330	566 330
Muut toimintatuotot	654 483	785 810	802 561	575 450	575 450
TOIMINTATUOTOT	6 200 994	5 857 930	5 747 422	4 870 310	4 870 310
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-23 636 463	-24 615 060	-24 956 888	-20 596 720	-20 596 720
Palvelujen ostot	-21 190 098	-20 432 180	-20 477 555	-19 343 400	-19 343 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 486 256	-1 297 050	-1 479 537	-1 202 630	-1 202 630
Avustukset	-2 455 964	-2 074 800	-1 881 228	-4 857 790	-4 857 790
Muut toimintakulut	-7 269 770	-7 157 840	-7 343 646	-6 442 430	-6 442 430
TOIMINTAKULUT	-56 038 552	-55 576 930	-56 138 853	-52 442 970	-52 442 970
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-49 837 558	-49 719 000	-50 391 431	-47 572 660	-47 572 660

TPE2017 luvut on tulostettu järjestelmästä 23.1.2018.

Hyvinvointipalvelualue	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
Johtaminen					
MENOT	-1 158 233	-575 600	-679 139	-622 270	-622 270
TULOT	221 952	169 600	210 142	322 270	322 270
NETTOMENO	-936 281	-406 000	-468 997	-300 000	-300 000
Varhaiskasvatuspalvelut					
MENOT	-2 314 557	-2 777 550	-2 761 877	-2 773 800	-2 773 800
TULOT	314 464	351 050	323 895	360 500	360 500
NETTOMENO	-2 000 093	-2 426 500	-2 437 982	-2 413 300	-2 413 300
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut					
MENOT	-6 943 766	-6 938 400	-6 696 600	-6 875 090	-6 875 090
TULOT	164 413	116 000	121 556	125 090	125 090
NETTOMENO	-6 779 354	-6 822 400	-6 575 044	-6 750 000	-6 750 000
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut					
MENOT	-3 840 824	-3 845 460	-3 873 103	-3 870 400	-3 870 400
TULOT	622 515	640 250	676 412	713 150	713 150
NETTOMENO	-3 218 309	-3 205 210	-3 196 690	-3 157 250	-3 157 250
Perhepalvelut					
MENOT	-2 537 937	-1 808 880	-1 721 875	-1 625 000	-1 625 000

TULOT	336 190	205 900	256 332	155 000	155 000
NETTOMENO	-2 201 747	-1 602 980	-1 465 543	-1 470 000	-1 470 000
Sairauksien ehkäisy- ja hoitopalvelut					
MENOT	-20 424 992	-20 211 310	-20 273 659	-19 659 200	-19 659 200
TULOT	2 002 741	1 892 300	1 551 060	1 845 500	1 845 500
NETTOMENO	-18 422 251	-18 319 010	-18 722 598	-17 813 700	-17 813 700
Aikuisten psykososiaaliset palvelut					
MENOT	-3 043 644	-2 997 150	-3 257 865	-2 985 350	-2 985 350
TULOT	280 235	272 000	215 482	201 000	201 000
NETTOMENO	-2 763 409	-2 725 150	-3 042 383	-2 784 350	-2 784 350
Vammaisten palvelut					
MENOT	-4 285 607	-4 317 530	-4 568 113	-4 259 860	-4 259 860
TULOT	371 004	406 300	486 931	375 800	375 800
NETTOMENO	-3 914 603	-3 911 230	-4 081 182	-3 884 060	-3 884 060
Ikäihmisten palvelut					
MENOT	-11 469 255	-12 105 050	-12 306 453	-9 772 000	-9 772 000
TULOT	1 887 481	1 804 530	1 905 611	772 000	772 000
NETTOMENO	-9 581 774	-10 300 520	-10 400 841	-9 000 000	-9 000 000
YHTEENSÄ					
MENOT	-56 038 552	-55 576 930	-56 138 853	-52 442 970	-52 442 970
TULOT	6 200 994	5 857 930	5 747 422	4 870 310	4 870 310
NETTOMENO	-49 837 558	-49 719 000	-50 391 431	-47 572 660	-47 572 660

VASTUUALUE: Varhaiskasvatuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

Esiopetuksella tarkoitetaan kuusivuotiaalle tarjottavaa maksutonta opetusta. Esiopetuksen tavoitteena on edistää yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista oppilaille suunnattua toimintaa. Toiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Toiminnan järjestämiseen liittyvien ratkaisujen, toimintatapojen ja toimintaympäristön tulee tukea asetettujen tavoitteiden tukemista.

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoaa lakisääteistä varhaiskasvatusta Kallaan, Jyvälnpuiston, Särkelän ja Metsämiehintien päiväkodeissa sekä perhepäivähoidossa. Esiopetusta järjestetään Jyvälnpuiston ja Kallaan päiväkodeilla, Särkelän päiväkodin esiopetustilat ovat Särkelän koululla. Aamu- ja iltapäivätoiminta toteutetaan päiväkodeissa ja kouluilla.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto.	Päiväkotien ja perhepäivähoidon yksikkökohtaisten kehittämissuunnitelmien laatiminen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta.	Kehittämissuunnitelmat on otettu käyttöön 1.1.2018. Niiden pohjalta on laadittu varhaiskasvatuspalveluiden koulutussuunnitelma vuodelle 2018. Päiväkotien kehittämissuunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti päiväkotien tiimipalaverissa, pedatiimeissa, varhaiskasvatustyöryhmässä sekä koulutustyöryhmässä. Perhepäivähoidon kehittämissuunnitelmaa arvioidaan yhdessä perhepäivähoitajan varhaiskasvatuspäällikön ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.
Sähköisen asioinnin käyttöönotto asiakkaille. Tavoitteena on parantaa ja	Sähköisten hakemusten käyttöönotto.	Sähköinen asiointi on käytössä. Sähköisen asioinnin kautta lasten huoltajat hakevat varhaiskasvatus-

nopeuttaa palvelujen saatavuutta. Sähköisen järjestelmän kehittäminen henkilöstön työvuorojen suunnittelussa ja toteutuksessa.	Sähköisen järjestelmän käyttöönottoaminen.	ja esiopetuspaikkaa, esiopetuskuljetusta, tekevät muutosilmoituksen varhaiskasvatustarpeeseen sekä ilmoittavat tulotiedot asiakasmaksujen perintää varten. Sähköinen järjestelmä on käytössä. Henkilökunta käyttää sähköistä järjestelmää päivittäisen työajan kirjaamisessa. Järjestelmä on vähentänyt päiväkodin vastaavan lastentarhanopettajan vastuuta ja työtä työvuorojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Vapautuva työaika on suunnattu pedagogiseen johtamiseen ja tiimien toiminnan kehittämiseen.
Palvelutarpeen kysyntään vastaaminen.	Tarvittavien päiväkotitilojen rakentaminen ja henkilöstön lisääminen tarpeen mukaisesti.	Palvelutarpeeseen on vastattu toimivilla ja terveellisillä tiloilla sekä asetuksen mukaisella henkilöstömäärällä.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	234	223	236	240	240
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	55	48	38	41	52
Aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevien lasten määrä	34	31	30	35	40

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Normipohjainen valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja sen pohjalta laadittu paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2018. Paikallinen suunnitelma on velvoittava ja sitä tulee arvioida ja kehittää. Suunnitelmien pohjalta päiväkodit ja perhepäivähoitaja laativat yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat.

Varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkkoselvitys on käynnissä ja se voi tuoda muutoksia toimintaympäristöön.

Varhaiskasvatuspalveluissa on otettu käyttöön sähköinen järjestelmä lasten hoitoaikojen ilmoittamiseen. Vanhemmat ilmoittavat lapsensa hoitoajat etukäteen sähköiseen järjestelmään. Tämä on helpottanut henkilöstön työaikasuunnittelua sekä poistanut paperiset merkinnät, jotka ovat vieneet henkilöstön työaikaa lasten hoidosta, kasvatuksesta ja opetuksesta. Järjestelmän käyttöönoton laajennetaan henkilöstön työvuoroihin.

Sähköinen hakeminen otetaan käyttöön.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon järjestäminen.

Varhaiskasvatus on hakenut valtionavustusta Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittäminen jatkohankkeeseen sekä yhdessä Rovaniemen kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden kanssa henkilöstökoulutukseen teemalla "Varhaiskasvattaja verkossa". Mikäli valtionavustukset myönnetään, hankkeet käynnistyvät suunnitelman mukaisesti.

Sähköisten järjestelmien käyttöönottoasiakaspalvelussa sekä henkilöstön työvuorojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

6. Määrärahat

Määrärahat	TA+ MUUT. 2017	TA 2018	MUUTOS €	MUUTOS %
MENOT	-2 777 550	-2 773 800	-3 750	-0,1
TULOT	351 050	360 500	-9 450	2,7
NETTOMENO	-2 426 500	-2 413 300	-13 200	-0,5

7. Vastuualueen käyttötalous

Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2016	TA+ MUUT. 2017	TPE 2017	TA 2018	KS 2018
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	15 728	20 000	17 961	20 000	20 000
Maksutuotot	294 669	329 000	296 235	339 000	339 000
Tuet ja avustukset			7 603		
Muut toimintatuotot	4 067	2 050	2 096	1 500	1 500
TOIMINTATUOTOT	314 464	351 050	323 895	360 500	360 500
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 640 229	-1 952 040	-1 937 433	-1 851 430	-1 851 430
Palvelujen ostot	-154 748	-170 220	-188 822	-218 230	-218 230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 570	-8 310	-21 103	-10 280	-10 280
Avustukset	-236 209	-256 000	-211 796	-225 000	-225 000
Muut toimintakulut	-274 800	-390 980	-402 723	-468 860	-468 860
TOIMINTAKULUT	-2 314 557	-2 777 550	-2 761 877	-2 773 800	-2 773 800
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 000 093	-2 426 500	-2 437 982	-2 413 300	-2 413 300

TA2017 sisältää lisämäärärahamuutoksen. TPE2017 luvut on tulostettu järjestelmästä 23.1.2018.

Varhaiskasvatuspalvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
Päivähoitotoimisto					
MENOT	-36802	-84130	-77937	-61750	-61750
TULOT	450		7 663		
NETTOMENO	-36 352	-84 130	-70 274	-61 750	-61 750
Kallaan päiväkot					
MENOT	-588 887	-675 030	-717 967	-698 220	-698 220
TULOT	92 795	97 750	94 770	103 000	103 000
NETTOMENO	-496091	-577280	-623197	-595220	-595220
Jyväskylänpuiston päiväkot					
MENOT	-576 191	-593 020	-659 208	-606 110	-606 110
TULOT	100 813	100 800	92 142	103 500	103 500
NETTOMENO	-475 378	-492 220	-567 066	-502 610	-502 610
Särkelän päiväkot					
MENOT	-688 861	-727 200	-689 227	-711 920	-711 920
TULOT	101 268	95 500	88 705	97 000	97 000
NETTOMENO	-587 593	-631 700	-600 522	-614 920	-614 920
Metsämiehentien ryhmäperhepäiväkot					
MENOT		-269 510	-264 761	-283 800	-283 800
TULOT		40 000	26 146	40 000	40 000
NETTOMENO	0	-229 510	-238 616	-243 800	-243 800
Perhepäivähoito					
MENOT	-166 496	-150 660	-129 867	-142 000	-142 000
TULOT	12 227	11 000	10 013	11 000	11 000
NETTOMENO	-154 270	-139 660	-119 854	-131 000	-131 000
Ostopalvelut					
MENOT	-21 111	-22 000	-17 114	-45 000	-45 000
TULOT	6 911	6 000	4 456	6 000	6 000
NETTOMENO	-14 200	-16 000	-12 658	-39 000	-39 000
Lasten kotihoidon tuki					
MENOT	-236 209	-256 000	-205 796	-225 000	-225 000
NETTOMENO	-236 209	-256 000	-205 796	-225 000	-225 000
Yhteensä					
MENOT	-2 314 557	-2 777 550	-2 761 877	-2 773 800	-2 773 800
TULOT	314 464	351 050	323 895	360 500	360 500
NETTOMENO	-2 000 093	-2 426 500	-2 437 982	-2 413 300	-2 413 300

VASTUUALUE: Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatusta että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Uuden opetussuunnitelman mukainen laadukas opetus.	Henkilöstön täydennyskoulutus ja yhteissuunnittelu, tähtäimenä opetuksen ja opettajuuden kehittäminen. Monialaisen oppimiskokonaisuuden suunnitteleminen ja toteutus. Koulutyön säännöllinen ja monipuolinen arviointi. Käytössä olevan opetussuunnitelman toimivuuden arviointi ja tarvittaessa päivitys.	Henkilöstökoulutusten määrä. Yhteissuunnittelun määrä. Toteutuneet koulujen monialaiset oppimiskokonaisuudet. Oppimisen tuen kartoitusten toteuttaminen, lukuvuosikyselyjen toteuttaminen ja perusopetuksen laatukriteereiden toteuttaminen. Arviointityön toteuttaminen. Päivitystyön aloittaminen.
Oikea-aikaisen oppimisen tuen järjestäminen ja resursointi	Tukiopetuksen riittävä resursointi. Koulunkäynninohjaajaresurssin riittävä resursointi. Erytisopetuksen riittävä resursointi.	Mahdollisuus antaa tukiopetusta oppilaan sitä tarvitessa. Koulunkäynninohjaajaresurssin riittävyys tarpeeseen nähden. Erytisopetushenkilöstön pätevyys. Mahdollisuus reagoida joustavien opetusjärjestelyiden tarpeeseen.

Toimiva oppilashuolto eri yhteistyötahojen kesken.	<p>Yhteistyön tiivistäminen oppilashuollon eri tahojen kesken.</p> <p>Toimiva koulun sisäinen oppilashuolto.</p> <p>Luokanopettaja/-valvojan/ryhmänohjaajan roolin vahvistaminen oppilaan ohjaustyössä.</p>	<p>Oppilashuollon ohjausryhmän kokoontuminen.</p> <p>Oppilashuollon arviointi palautekyselyissä (oppimisen tuen kartoitus, lukuvuoden palautekysely ja perusopetuksen laatukriteerit).</p> <p>Luokkaa/ryhmää ohjaavan opettajan roolin vahvistaminen kouluilla.</p>
--	---	---

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Perusopetuksen oppilasmäärä (sis. esioppilaat)	543	536	536	538	538
Lukion opiskelijamäärä	87	75	75	72	70
Perusopetuksen toimintamenot /oppilas €	11 143	11 592	11 301	11 400	11 400
Lukion toimintamenot / opiskelija €	9 520	9 651	10 897	10 897	10 897

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmat uudistuivat v. 2016 ja ne otettiin käyttöön 1.8.2016. Nyt kun opetussuunnitelmia on toteutettu, on aika arvioida suunnitelman toimivuutta ja tehdä tarvittavat päivitykset.

Kouluverkko työ on käynnissä ja se tuo mahdollisesti muutoksia toimintaympäristöön.

Opetushallituksen rahoittamia käynnissä olevia hankkeita: Kerhotoiminnan kehittäminen, kielenopetuksen varhentaminen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet –hanke.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Office356 -työskentely-ympäristön käyttö opetuksessa.

Käynnissä olevien hankkeiden toteuttaminen ja uusien hankerahojen hakeminen.

Opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestäminen.

6. Määrärahat

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-6 938 400	-6 875 090	-63 310	-0,9
TULOT	116 000	125 090	-9 090	7,8
NETTOMENO	-6 822 400	-6 750 000	-72 400	-1,1

7. Vastuualueen käyttötalous

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	65 133	60 000	16 194	61 500	61 500
Maksutuotot	38 874	26 000	25 761	26 400	26 400
Tuet ja avustukset	55202	30000	74 300	33540	33540
Muut toimintatuotot	5 203		5 301	3 650	3 650
TOIMINTATUOTOT	164 413	116 000	121 556	125 090	125 090
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-4 218 801	-4 459 920	-4 093 910	-4 341 000	-4 341 000
Palvelujen ostot	-1 057 367	-943 270	-1 032 200	-962 650	-962 650
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-187 875	-152 950	-162 173	-159 600	-159 600
Muut toimintakulut	-1 479 724	-1 382 260	-1 408 317	-1 411 840	-1 411 840
TOIMINTAKULUT	-6 943 766	-6 938 400	-6 696 600	-6 875 090	-6 875 090
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 779 354	-6 822 400	-6 575 044	-6 750 000	-6 750 000

TPE2017 luvut on tulostettu järjestelmästä 23.1.2018.

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
Särkelän koulu					
MENOT	-1 320 238	-1 452 490	-1 283 085	-1 383 820	-1 383 820
TULOT	1 507		6 193	2 950	2 950
NETTOMENO	-1 318 731	-1 452 490	-1 276 892	-1 380 870	-1 380 870
Isokylän koulu					
MENOT	-1 765 472	-1 963 330	-1 821 558	-1 858 750	-1 858 750
TULOT	941		1 326	700	700
NETTOMENO	-1 764 532	-1 963 330	-1 820 232	-1 858 050	-1 858 050
Hillatien koulu					

MENOT	-2 036 334	-2 155 940	-2 054 083	-2 099 850	-2 099 850
TULOT	2 992		2 055	1 900	1 900
NETTOMENO	-2 033 342	-2 155 940	-2 052 028	-2 097 950	-2 097 950
Jakamattomat					
MENOT	-515 515	-362 390	-434 935	-334 760	-334 760
TULOT	118 630	90 000	85 678	93 540	93 540
NETTOMENO	-396 885	-272 390	-349 257	-241 220	-241 220
Esiopetus					
MENOT	-272 089	-193 710	-280 361	-228 800	-228 800
NETTOMENO	-272 089	-193 710	-280 361	-228 800	-228 800
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta					
MENOT	-136 449	-86 700	-112 066	-151 720	-151 720
TULOT	16 692	14 000	20 199	14 000	14 000
NETTOMENO	-119 757	-72 700	-91 868	-137 720	-137 720
Valmistava opetus					
MENOT	-176 233		-28 286		
TULOT	1 032				
NETTOMENO	-175 201		-28 286	0	0
Lukio					
MENOT	-721 435	-723 840	-682 226	-817 390	-817 390
TULOT	22 620	12 000	6 106	12 000	12 000
NETTOMENO	-698 816	-711 840	-676 120	-805 390	-805 390
Yhteensä					
MENOT	-6 943 766	-6 938 400	-6 696 600	-6 875 090	-6 875 090
TULOT	164 413	116 000	121 556	125 090	125 090
NETTOMENO	-6 779 354	-6 822 400	-6 575 044	-6 750 000	-6 750 000

VASTUUALUE: Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut

8. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut tarjoaa seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Vastuualueen tavoitteita ovat hyvinvoinnin edistäminen, palveluiden asiakaslähtöisyys, toiminnan yhteisöllinen kehittäminen ja seutukunnallinen yhteistyö. Painopistealueita ovat toiminnan monipuolisuus, ajanmukaisuus, tasokkuus, saavutettavuus, toimintakulttuurien ja oppimisympäristöjen kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kemijärven kansalaisopisto järjestää monipuolista kurssitoimintaa ja kuvataiteen taiteen perusopetusta Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella. Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella. Opistojen tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen harrastamiseen ja kouluttautumiseen. Musiikkiopisto tuottaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa. Liikunnan toimipisteitä ovat uimahalli, liikuntahalli ja jäähalli. Kirjastopalveluja tarjoavat pääkirjasto ja kirjastoauto Kyläluuta sekä kirjaston tarjoamat verkkopalvelut. Nuorisopalvelut vastaa Kemijärven nuorisotyön palveluiden järjestämisestä, koordinoinnista ja kehittämisestä.

9. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
1. Asiakaslähtöiset, eri ikäryhmien hyvinvointia tukevat laadukkaat, ajanmukaiset ja monipuoliset kulttuuri-, koulutus- ja vapaa-ajan palvelut.	Monipuolinen palvelu-, aine- ja kurssivalikoima. Palveluja kehitetään yhteistyössä paikallisesti, seutukunnallisesti ja yhteisöllisesti.	Opetustunnit Osallistujamäärät Tilaisuuksien määrät Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimijoiden tapaamiset.
2. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.	Päätetään hyvinvoinnin koordinoinnista ja laaditaan vuosisuunnitelma toiminnan pohjaksi.	Toteutunut / ei toteutunut
3. Henkilöstön työhyvinvointi	Yleinen työhyvinvoinnin edistäminen työympäristön ja -pisteiden kartoituksen kautta.	Kartoituksen perusteella tehdyt muutokset
4. Ajanmukaiset toiminta- ja oppimisympäristöt	Laitteistojen, sovellusten ja pedagogiikan ajanmukaistaminen ja opetussuunnitelman uudistaminen (KO ja MO)	Uusien laitteistojen ja sovellusten hankinta ja niihin liittyvät koulutukset TPO opetussuunnitelma 2018
5. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluverkko	Selvitys palveluverkosta ja palveluista vuoden 2018 aikana valtuustolle	Valtuuston päätökset eilakisääteisistä palveluista ja palveluverkosta
Lautakunta		
1. Asiakaslähtöiset, eri ikäryhmien hyvinvointia tukevat	Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen tarjoamat palvelut	Asiakasmäärät Tilaisuuksien lukumäärä

laadukkaat, ajanmukaiset ja monipuoliset kulttuuri-, koulutus- ja vapaa-ajan palvelut.	Musiikkiopiston opetusaineet ja Lapin alueen nuoriso-orkesteri -hanke. Kansalaisopiston kurssit.	Kurssien lukumäärä Toteutuneet hankkeet
2. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen.	Hankkeiden avulla lisäresursseja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Musiikkiopiston alennetut lukukausimaksut sos.perustein haettavissa. Kansalaisopiston alennetut kurssimaksut hankekursseilla.	Myönnetty hankerahoitukset. Toteutunut/ei toteutunut. Toteutunut/ei toteutunut.
3. Henkilöstön työhyvinvointi	Yleinen työhyvinvoinnin edistäminen työympäristön ja -pisteiden kartoituksen kautta. Työhyvinvointia lisäävät kurssit. TYHY-päivät.	Kartoituksen perusteella tehdyt muutokset. Toteutuneet kurssit. Toteutuneet päivät.
4. Ajanmukaiset toiminta- ja oppimisympäristöt	Laitteistojen, sovellusten ja pedagogiikan ajanmukaistaminen ja opetussuunnitelman uudistaminen (KO ja MO). Kirjastotila muutoksessa -hanke. Musiikkiopiston etäopetuslaitteiston uudistaminen -hanke. Uusiin hankkeisiin haetaan rahoitusta.	Uusien laitteistojen ja sovellusten hankinta ja niihin liittyvät koulutukset. Myönnetty hankerahoitukset. TPO opetussuunnitelma 2018

10. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Kansalaisopiston opetustunnit: yhteensä	8 373	7 950	8 400	8 400	8 400
Kemijärvi	6 395	6 155	6 500	6 500	6 500
Pelkosenniemi	1 314	1 283	1 300	1 300	1 300
Savukoski	664	512	600	600	600
Kansalaisopiston kurssiopiskelijat	3 944	3 878	4 200	4 200	4 200
Kansalaisopiston toimintakate € / asukas	40	39	40	40	40
Kansalaisop. tuntihinta €, netto	22	19	30	30	30
Musiikkiopiston opetustuntimäärä: yhteensä	9 268	9 420	9 550	9 550	9 550

Kemijärvi	6 437	6 464	6 580	6 580	6 580
Pelkosenniemi	602	668	610	610	610
Savukoski	645	616	610	610	610
Salla	1 584	1 672	1750	1750	1 750
Musiikkiopiston oppilasmäärä	286	282	330	330	330
Musiikkiopiston toimintakate € / asukas*	-45.2	-36.9	-48.2	-48.2	-48.2
Musiikkiopiston tuntihinta €, netto*	-22.3	-11.2	-28.4	-28.4	-28.4
Kirjastoaineiston hankinnat, kpl	2 324	2 400	2 400	2 400	2 400
Kirjaston lainaukset, kpl / asukas	13,4	15	15	15	15
Kirjaston käyntikerrat	60 368	60 000	60 000	60 000	60 000
Kirjaston verkkokäyntikerrat	18 050	20 000	20 000	20 000	20 000
Kirjaston tapahtumat / osallistujat	20/1.300	20/1.100	20/1.100	20/1.100	20/1.100
Liikuntahallin käyttötunnit	4 745	3 356	3 500	3 500	3 500
Uimahallin käyntikerrat	71 181	71 522	75 000	75 000	75 000
Nuorisotapahtumien määrä	59	64	50	50	50
Nuorisotilojen kävijämäärä	6 528	6 511	6 500	6 500	6 500
Etsivä nuorisotyö/tavoitetut hlö mies / nainen	65	73 50 / 23	70	70	70
Kulttuuritilaisuuksien määrä	116	140	130	130	130
Kulttuurikeskuksen varaukset	400	406	400	400	400
Kulttuurikeskuksen kävijämäärä	30 000	28 000	28 000	28 000	28 000

*ilman vyörytyseriä, jotka eivät vielä tiedossa

11.Toimintaympäristö ja sen muutokset

Musiikkiopiston ikkunoiden peruskorjaus on kesken ja toteutunee keväällä 2018.
Uimahalli Poukaman peruskorjaus ei toteudu v. 2018.
Kulttuuripalveluissa on aloittanut Kulttuurilla hyvinvointia kyliin -hankkeen hanketyöntekijä 15.1.-16.9.2018.
Hanketyöntekijän työpiste on nuorisopalvelujen yläkerrassa.
Kirjastoon hankitaan lainaus/palautusautomaatti. Kirjaston kalusteita uusitaan. Kirjastonjohtajan viransijaisuus päättyy 31.10.2018.

12.Toiminnan painopistealueet 2018

Kansalaisopisto: Muuttajat mukaan 3 – hanke 2018 (OPH, 9 000 €). Opintoseteliavustusta haetaan keväällä 2018. Haetaan myös muita keväällä avautuvia hankerahoituksia.

Kirjastopalvelut: Kirjasto muutoksessa -hanke (AVI, 300 €) ja sen jatkohanke (14.560 €) ovat käynnissä vuoden 2018. Asiakasraadit kutsutaan koolle. Asiakaskyselyssä (marraskuu 2017) ehdotettuihin toimenpiteisiin ryhdytään budjetin puitteissa. Kirjaston lainaus- ja palautus joudutaan laittamaan kiinni kirjastojärjestelmän päivityksen vuoksi keväällä (5 päivää). Verkkokirjasto muuttuu Finnaksi (Kansalliskirjaston toimittama sovellus). Henkilöstön koulutukseen pääsyä tuetaan järjestämällä verkkokoulutuksia.

Kulttuuripalvelut: Kulttuurilla hyvinvointia kyliin -hanke (OKM) lisää kulttuurin saatavuutta kaupunkikeskuksen ulkopuolella. Lastenkulttuurin kärkihankkeeseen (OKM) sisältyvä kerhotoiminta jatkuu Isokylän koululla kevätlukukaudella. Kulttuurikeskuksessa järjestettävien tilaisuuksien lisäksi kulttuuritapahtumia ja -toimintaa viedään kouluille, vammaisten ja vanhusten palveluihin.

Liikuntapalvelut: Liikuntahalliin on tulossa yrittäjävetoinen toiminnallinen kuntosali. Toiminta laajentaa edelleen kaupungin jo varsin laajaa liikunnan tarjontaa sekä ryhmille että yksilöille.

Musiikkiopisto toimii Suomen Akatemian rahoittamassa ja Taideyliopiston koordinoimassa kuusivuotisessa, monitieteisessä ARTSEQUAL -tutkimushankkeessa, jonka tavoitteena on kehittää taidekasvatusta tasa-arvoperusteisesti. Musiikkiopisto on verkostoitunut elokuussa 2016 valtakunnalliseen Taideyliopiston koordinoimaan. monivaiheiseen SÄPE sävellyspedagogiikkahankkeeseen. OPH-hankerahoitukset 2017-2018: Lapin alueen nuorisoorkesteri (yhteishanke Lapin (koord.) ja Meri-Lapin musiikkiopistojen kanssa, yht. 9000 €) ja Etäopetuslaitteiston uudistaminen (9000 €), toteutuvat suunnitelman mukaisesti vuoden 2018 aikana. Uusia hankerahoituksia haetaan maaliskuu-toukokuussa Opetushallitukselta. Taiteen perusopetuksen uusi oppilaitoskohtainen OPS valmistuu keuhällä 2018 ja tulee voimaan 1.8.2018 valtakunnallisen TPO OPS:in 2017 linjausten mukaisesti.

Nuorisopalvelut huolehtii nuorisolain toteuttamisesta Kemijärven kaupungissa. Toimintamuotoina ovat nuorisotilatoiminta, osallisuutta edistävän toiminnan tukeminen (nuorisovaltuusto), järjestötyö, kulttuurinen ja liikunnallinen nuorisotyö, nuorisotiedotus (vertaistiedottajat), ehkäisevä ja erityisnuorisotyö sekä etsivä nuorisotyö.

Lapin Aluehallintovirasto on myöntänyt valtionavustusta vuodelle 2018 etsivän nuorisotyön toteuttamiseen (40 500 €) 1,5 etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen. Hankerahoitusta on haettu liikunnalliseen nuorisotyöhön ja nuorten loma-aikojen päiväleiritoimintaan. Hankerahoituksella kehitetään nuorille suunnattuja palveluja.

13.Määrärahat

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-3 845 460	-3 870 400	24 940	0,6
TULOT	640 250	713 150	-72 900	11,4
NETTOMENO	-3 205 210	-3 157 250	-47 960	-1,5

14.Vastuualueen käyttötalous

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	120 377	155 780	131 000	141 530	141 530

Maksutuotot	353 400	383 640	351 013	392 800	392 800
Tuet ja avustukset	102969	68750	150 786	136500	136500
Muut toimintatuotot	45 768	32 080	43 613	42 320	42 320
TOIMINTATUOTOT	622 515	640 250	676 412	713 150	713 150
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 721 700	-1 777 470	-1 769 036	-1 739 610	-1 739 610
Palvelujen ostot	-294 324	-268 860	-285 173	-290 520	-290 520
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-114 456	-96 820	-113 155	-106 270	-106 270
Avustukset	-158 373	-166 000	-163 837	-156 290	-156 290
Muut toimintakulut	-1 551 971	-1 536 310	-1 541 902	-1 577 710	-1 577 710
TOIMINTAKULUT	-3 840 824	-3 845 460	-3 873 103	-3 870 400	-3 870 400
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 218 309	-3 205 210	-3 196 690	-3 157 250	-3 157 250

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
Kansalaisopisto					
MENOT	-545 868	-590 800	-573 076	-641 940	-641 940
TULOT	173 324	213 000	165 562	230 100	230 100
NETTOMENO	-372 544	-377 800	-407 514	-411 840	-411 840
Musiikkiopisto					
MENOT	-750 160	-785 120	-742 975	-738 580	-738 580
TULOT	106 237	142 790	142 228	140 600	140 600
NETTOMENO	-643 923	-642 330	-600 747	-597 980	-597 980
Kulttuuripalvelut					
MENOT	-277 273	-282 290	-294 196	-315 840	-315 840
TULOT	27 841	20 200	61 683	59 200	59 200
NETTOMENO	-249 432	-262 090	-232 514	-256 640	-256 640
Kirjastopalvelut					
MENOT	-506 847	-488 430	-534 579	-506 530	-506 530
TULOT	25 398	21 560	14 628	23 500	23 500
NETTOMENO	-481 449	-466 870	-519 951	-483 030	-483 030
Nuorisopalvelut					
MENOT	-272 074	-261 340	-258 518	-290 370	-290 370
TULOT	75 933	57 250	92 557	63 000	63 000
NETTOMENO	-196 141	-204 090	-165 961	-227 370	-227 370
Liikuntapalvelut					
MENOT	-1 488 601	-1 437 480	-1 469 757	-1 377 140	-1 377 140
TULOT	213 781	185 450	199 753	196 750	196 750
NETTOMENO	-1 274 820	-1 252 030	-1 270 004	-1 180 390	-1 180 390
Yhteensä					
MENOT	-3 840 824	-3 845 460	-3 873 103	-3 870 400	-3 870 400
TULOT	622 515	640 250	676 412	713 150	713 150
NETTOMENO	-3 218 309	-3 205 210	-3 196 690	-3 157 250	-3 157 250

VASTUUALUE: Perhepalvelut

1. Toiminta-ajatus

Perhepalvelut vastaa perhe- ja aikuissosiaalityön palveluiden tuottamisesta. Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Aikuissosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea talous- ja velkaneuvonnalla, sosiaalisella luotolla sekä täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella. Palveluihin kuuluvat myös välitystilitt, välivuokraus, kotouttava sosiaalityö ja sosiaalipäivystys.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Palveluiden tuottaminen lakisääteisesti (määräajat ja prosessi)	Riittävä resursointi	Määräaikojen toteutuminen Asiakasmäärät/työntekijä
Perheiden palveluiden palveluohjauksen kehittäminen	Osallistuminen Lape-hankkeeseen Palveluohjauksen mallintaminen	Palveluohjaus on otettu käyttöön
Aikuissosiaalityön kehittäminen	Välivuokrausasiakkaiden palvelutarpeen arvioinnit sosiaalityöntekijän ja asumispalveluohjaajan yhteistyönä	Tehdyt palvelutarpeen arvioinnit Välivuokrauksen nettokustannukset
Lapsilla, nuorilla ja perheillä on mahdollisuus saada helposti tukea arkeen	Tiedottaminen palveluista Sähköisten palveluiden kehittäminen Perheiden palveluiden palveluohjauksella käytössä yksi numero Apua tarvitseva perhe voi kutsua perhetyöntekijän kotikäynnille ilman asiakkuutta tai palvelutarpeen arviointia	Lastensuojeluasiakkaiden määrä Lapsiperheiden palveluiden asiakkaiden määrä
Asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen	Palveluilla on käytössä asiakkaan osallistamisen ja kuulemisen toimintamalli Siirtyminen osallistavaan kirjaamiseen	Asiakaspalaute Toteutunut/ei toteutunut
Uusien menetelmien käyttöönotto aikuissosiaalityössä	Osallistuminen Osallistava sosiaaliturva-kokeiluhankkeeseen Avain-mittarin käyttöönotto	Avain-mittariarviointien lukumäärä

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Lastensuojeluilmoitukset	71	146	100	100	100
Lastensuojeluasiakkaat	62	70	65	60	55
Sijoitetut lapset (huostassa olevat)	17 (8)	17 (7)	17 (7)	17 (7)	17 (7)
Lapsiperheiden palveluiden asiakkaat (alle 18v.)	24	31	40	45	50

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Sosiaalihuoltolain (2015) muutoksen myötä lapsiperheille on järjestetty palveluita (mm. tukiperhe, tukihenkilö ja perhetyö) ilman lastensuojeluasiakkuutta. Tavoitteena on ollut lastensuojeluasiakkuuksien väheneminen ja asiakkuuksien painopisteen siirtyminen lapsiperheiden palveluihin. Lapsiperheiden palveluiden järjestämistä sosiaalihuoltolain mukaisesti kehitetään edelleen.

Sosiaalihuoltolain mukaan sosiaalipäivystys on järjestettävä ympärivuorokautisesti kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi. 1.1.2018 alkaen sosiaalipäivystys on järjestettävä myös virka-ajan ulkopuolella siten, että asiakas voi ottaa yhteyttä suoraan sosiaalipäivystykseen. Tavoitteena on että Lapin alueella on yhteinen sosiaalipäivystyksen etupäivystys, joka vastaanottaa asiakkaiden puhelut.

Sosiaalihuollon ammattihenkilölain siirtymäaika päättyy 30.6.2018. Siirtymäajan jälkeen kaikkien sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tulee olla rekisteröitynä Valviran ylläpitämään ammattihenkilörekisteriin. Ammattihenkilölain myötä sosiaalihuollon ammattihenkilöt tulevat ohjauksen ja valvonnan piiriin.

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen tallentamisen Kanta-palveluihin voi aloittaa v.2018. Kanta-palveluihin siirtymisestä ei ole vielä Kemijärven osalta tehty päätöstä mutta siirtymisen valmistaudutaan. Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat tulee tallentaa Kanta-palveluihin viimeistään v.2020.

Talous- ja velkaneuvonta päättyy kunnan järjestämänä vuoden 2018 lopussa.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Perhepalveluista aikuissosiaalityö osallistuu STM:n ja THL:n osallistavan sosiaaliturvan kokeilu-hankeeseen. Hankkeessa kehitetään aikuissosiaalityötä ja otetaan käyttöön osallistavan sosiaaliturvan-malli. Tavoitteena on tuoda esille ja poistaa haasteita, jotka estävät asiakkaan tilanteen eteenpäin menemistä.

Lapsiperheiden palveluissa kehitetään palveluohjausta yhdessä Lape-hankkeen kanssa. Palveluohjauksen avulla on tavoitteena varhentaa perheiden avunsaantia vaikeissa elämäntilanteissa. Vuonna 2017 käynnistyneitä ryhmäpalveluita jatketaan. Neuvolan ja perhesosiaalityön yhteistyönä perhetyöntekijä ja terveydenhoitaja tapaavat ensi kertaa vanhemmaksi tulevat ennen lapsen syntymää ja lapsen syntymän jälkeen.

6. Määrärahat

Perhepalvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-1 808 880	-1 625 000	-183 880	-10,2
TULOT	205 900	155 000	50 900	-24,7
NETTOMENO	-1 602 980	-1 470 000	-132 980	-8,3

7. Vastuualueen käyttötalous

Perhepalvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	28 282	20 900	33 678	22 000	22 000
Maksutuotot	36 910	28 000	37 549	33 000	33 000
Tuet ja avustukset	239 650	55 000	76 888		
Muut toimintatuotot	31 347	102 000	108 217	100 000	100 000
TOIMINTATUOTOT	336 190	205 900	256 332	155 000	155 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-448 522	-492 110	-423 384	-409 880	-409 880
Palvelujen ostot	-1 371 891	-981 110	-1 023 188	-967 370	-967 370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 983	-1 200	-3 323	-3 130	-3 130
Avustukset	-669 690	-205 000	-139 909	-85 000	-85 000
Muut toimintakulut	-44 850	-129 460	-132 072	-159 620	-159 620
TOIMINTAKULUT	-2 537 937	-1 808 880	-1 721 875	-1 625 000	-1 625 000
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 201 747	-1 602 980	-1 465 543	-1 470 000	-1 470 000

TPE2017 luvut on tulostettu järjestelmästä 23.1.2018.

Perhepalvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
Aikuissosiaalityö ja välivuokrausasunnot					
MENOT	-76 675	-239 630	-251 819	-265 150	-265 150
TULOT	13 948	100 000	95 897	100 000	100 000
NETTOMENO	-62 727	-139 630	-155 922	-165 150	-165 150
Perhesosiaalityö sekä lasten ja perheiden palvelut					
MENOT	-1 748 443	-1 340 300	-1 306 065	-1 251 340	-1 251 340
TULOT	36 910	28 000	39 518	33 000	33 000
NETTOMENO	-1 711 533	-1 312 300	-1 266 546	-1 218 340	-1 218 340
Talous- ja velkaneuvonta					

MENOT	-47 965	-28 950	-29 083	-28 510	-28 510
TULOT	15 284	20 900	30 056	22 000	22 000
NETTOMENO	-32 681	-8 050	973	-6 510	-6 510
Toimeentulotuki					
MENOT	-664 853	-200 000	-134 909	-80 000	-80 000
TULOT	270 048	57 000	90 861		
NETTOMENO	-394 806	-143 000	-44 048	-80 000	-80 000
Yhteensä					
MENOT	-2 537 937	-1 808 880	-1 721 875	-1 625 000	-1 625 000
TULOT	336 190	205 900	256 332	155 000	155 000
NETTOMENO	-2 201 747	-1 602 980	-1 465 543	-1 470 000	-1 470 000

VASTUUALUE: Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon sekä yksityisten sosiaalihuollon palveluntuottajien kanssa. Terveystuotteen palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat avoterveydenhuolto, akuuttiosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehoito, ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, erikoissairaanhoidon sekä terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Turvataan potilaan hoidon tarpeen arviointi ja hoitoon pääsy lain edellyttämässä ajassa	Optimoidaan terveydenhuollon henkilöstön työnjako siten, että oikeita palveluja on riittävästi tarjolla oikea-aikaisesti	Hoitoon pääsy, jonot (jonojen pituus)
Akuuttiosaston toiminnan sopeuttaminen tarpeeseen	Pitkäaikaispotilaiden vähentäminen Luhtavillan toiminnan hyödyntäminen Akuuttihoitojaksojen hoitoaikojen lyhentäminen Kotiuttamistiimin hyödyntäminen	Sairaansijamäärä lkm Kuormitus % Hoitopäivät lkm
Hammashuollon uuden ohjelmiston käyttöönotto	Hankinta, koulutus	Käyttöönotto
Rakenteinen kirjaaminen akuuttiosastolla	Koulutus Kirjaamisen laajentaminen	Rakenteisen kirjaamisen osuus potilaista %
Turvallinen lääkehoito	Lääkehoitosuunnitelmien päivittäminen Lääkehoitosuunnitelmien perehdyttäminen Akuuttiosastolle uuden lääkejakeluhuoneen remontointi LääkeTablettien käyttöönotto akuuttiosastolla Koulutuksessa Mediecon käyttöönotto Lupakäytänteiden tarkistus	Haipro-ohjelmasta lääkevirheiden osuus %/lkm Voimassa olevat lääkehoidon luvat
Fysioterapeuttien akuuttivastaanoton tehostaminen	Potilaiden ohjaus	Käyntilukumäärä
Neuvolassa ryhmäperhevalmennuksen	Toiminnan informointi (mm facebook-sivut) ja aloittaminen	Toteutunut lkm/v

aloittaminen		
Kotisairaanhoidon/tehostetun palveluasumisen lääkäripalvelujen optimointi ja kehittäminen	Palveluyksikköjen arviointi Yhteistyö kotisairaanhoidon kanssa Resurssien jakaminen	Arvio käytetty työaika/yksikkö Käyntilukumäärät

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Lääkäreiden vastaanottokäynnit/päivystysajan käynnit	13198/ 4535	13205/4182	13000/4200	13000/4200	13000/4200
Hoitopäivät/kuormitus (akuuttiosasto)	20579/94%	18370/84%	13000/85%	13000/85%	13000/85%
Somaattinen esh-käyttö hpv/avokäynnit	4418/10067	4082/10793	4100/11000	4100/11000	4100/11000
Mielenterveys esh	2411/613	2074/861	2100/900	2100/900	2100/900

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Ikäihmisten palvelurakenteessa on tehty/tehdään selkeää rakennemuutosta laitoshoidon purkaen. Tehostetun palveluasumisen osuus on selkeästi lisääntynyt. Terveystieteiden osalta tehostettu palveluasuminen on osa avoterveydenhuoltoa. Joustava palveluiden tuottaminen näihin yksiköihin on tärkeää ja toimintamalli luodaan vuoden 2018 aikana.

Laitoshoidon purkamisen myötä sairaalaan jää vain yksi osasto, akuuttiosasto, jonka paikkaluku alkuarvion mukaan on 40. Osastolla on edelleen pitkäaikaislaitoshoitopaikkoja. Akuuttihoitoon sairaansijatarve on n 20 sairaansijaa. Akuuttihoitojen hoitokausissa pyritään mahdollisimman lyhyeen hoitoaikaan hyödyntäen kotihoitoa, kotiutustiimiä ja intervallihoidoyksikköä. Yhdistetyn osaston henkilöstötarve optimoidaan tarpeeseen, mikä voi tarkoittaa henkilöstön sijoittamista muuhun toimintaan.

Avoterveydenhuollon henkilöstömäärä ja rakenne suunnitellaan ja sijoitetaan kysynnän ja tarpeen mukaan.

Lääkärityövoiman täyttöasteeksi on suunniteltu 8,5 henkilötyövuotta. Viikonloppupäivystykset tehdään ilman vapaa-aikakorvauksia paikallisella sopimuksella jotta virkatyöaikainen toiminta saadaan tehokkaaksi ja hoitoon pääsy asetusten mukaiseksi. Lääkäreiden eläköitymiseen varaudutaan tehtävien uudelleenjärjestelyllä ja koulutuksella. Haasteena on kokoneiden lääkärien määrän selkeä väheneminen kesällä 2018.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Laitoshoitopaikkoja vähennetään edelleen hyödyntäen kotihoitoa ja tehostettua palveluasumista. Kotihoidon osaamista lisätään terveydenhoidon osalta mm sisäisellä koulutuksella. Kotiuttamistiimin, kotihoidon ja akuuttiosaston yhteistyötä tehostetaan, varsinkin kun tehostettu palveluasuminen siirtyy pitkälti yksityisille palveluntuottajille.

Terveystieteiden toiminnasta yksityisissä sosiaalihuollon toimintayksiköissä (mm Tunturila, Esperi, Attendo) vastaa kaupunki. Lääkäripalvelut tuotetaan kaikkiin yksiköihin tasapuolisesti riippuen ko yksikön toiminnasta. Terveystieteiden toiminta koordinoitua kotihoidosta käsin. Toimintaa kehitetään yhdessä

kaikkien toimijoiden kanssa siten että lukuun ottamatta akuuttia sairaalahoitoa, hoito voidaan järjestää asukkaan omassa hoitopaikassa.

Erikoissairaanhoidon kustannusten/käytön kasvua hillitään terveyskeskuksen hoidon ja diagnostiikan kehittämisellä ja jalkauttamalla erikoissairaanhoidon omaan terveyskeskukseen. Erikoissairaanhoidon jalkautuminen terveydenhuoltolain hengessä ei kuitenkaan ole lähtenyt liikkeelle. Lapponia hankkii itse erikoislääkäreiden palvelut paikkakunnalle. Tämä tehostaa huomattavasti terveyskeskuksen toimintaa.

Paljon palveluita käyttävien asiakkaiden palveluiden koordinointi yhdessä muiden toimijoiden kanssa on edelleen kehittämisen alla. Kokemuksen myötä haetaan hyviä käytännön toimintamalleja. Palveluohjauksella on keskeinen rooli erityisesti ikäihmisten ja vammaisten osalta.

Toiminnassa ja sen kehittämisessä huomioidaan tuleva Sote- ja maakuntauudistus.

6. Määrärahat

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TA+MUUTOS		TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018		€	%
MENOT	-20 211 310	-19 659 200		-552 110	-2,7
TULOT	1 892 300	1 845 500		46 800	-2,5
NETTOMENO	-18 319 010	-17 813 700		-505 310	-2,8

7. Vastualueen käyttötalous

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 020 912	915 300	734 824	725 000	725 000
Maksutuotot	829 755	775 000	790 024	912 000	912 000
Tuet ja avustukset	139 659	200 000		200 000	200 000
Muut toimintatuotot	12 414	2 000	26 212	8 500	8 500
TOIMINTATUOTOT	2 002 741	1 892 300	1 551 060	1 845 500	1 845 500
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-5 434 748	-5 311 130	-5 671 762	-6 116 130	-6 116 130
Palvelujen ostot	-12 843 312	-12 781 420	-12 442 873	-11 342 010	-11 342 010
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-745 033	-697 960	-710 767	-702 960	-702 960
Muut toimintakulut	-1 401 899	-1 420 800	-1 448 257	-1 498 100	-1 498 100
TOIMINTAKULUT	-20 424 992	-20 211 310	-20 273 659	-19 659 200	-19 659 200
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-18 422 251	-18 319 010	-18 722 598	-17 813 700	-17 813 700

TA2017 sisältää lisämäärärahamuutoksen. TPE2017 luvut on tulostettu järjestelmästä 23.1.2018.

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
Avoterveydenhuolto					
MENOT	-3 616 573	-3 517 980	-3 721 684	-3 863 650	-3 863 650
TULOT	788 873	769 150	803 268	720 500	720 500
NETTOMENO	-2 827 700	-2 748 830	-2 918 417	-3 143 150	-3 143 150
Neuvola					
MENOT	-317 849	-336 310	-350 510		
TULOT			585		
NETTOMENO	-317 849	-336 310	-349 925	0	0
Akuuttiosasto					
MENOT	-2 185 272	-2 092 510	-2 254 125	-3 245 520	-3 245 520
TULOT	604 925	472 150	341 936	530 000	530 000
NETTOMENO	-1 580 347	-1 620 360	-1 912 189	-2 715 520	-2 715 520
Kotiutustiimi					
MENOT	-361 500	-269 030	-314 960	-236 860	-236 860
TULOT	17 059	16 000	11 048	12 000	12 000
NETTOMENO	-344 441	-253 030	-303 913	-224 860	-224 860
Laboratorio					
MENOT	-710 279	-662 400	-650 594	-609 230	-609 230
TULOT	54 974	50 500	50 328	50 000	50 000
NETTOMENO	-655 305	-611 900	-600 266	-559 230	-559 230
Radiologia					
MENOT	-274 078	-316 840	-313 799	-295 750	-295 750
TULOT	47 296	45 000	35 577	45 000	45 000
NETTOMENO	-226 781	-271 840	-278 222	-250 750	-250 750
Lääkinnällinen kuntoutus					
MENOT	-190 880	-145 100	-259 464	-167 320	-167 320
NETTOMENO	-190 880	-145 100	-259 464	-167 320	-167 320
Lääkehuolto					
MENOT	-72 512	-87 560	-40 625	-92 460	-92 460
TULOT				21 000	21 000
NETTOMENO	-72 512	-87 560	-40 625	-71 460	-71 460
Suun terveydenhuolto					
MENOT	-948 218	-950 280	-955 339	-924 270	-924 270
TULOT	358 873	339 500	308 319	267 000	267 000
NETTOMENO	-589 345	-610 780	-647 021	-657 270	-657 270
Ensihoito					
MENOT	-1 132 765	-860 000	-888 067	-858 000	-858 000
NETTOMENO	-1 132 765	-860 000	-888 067	-858 000	-858 000
Työterveyshuolto					
MENOT	-191 756	-240 000	-273 162	-240 000	-240 000
TULOT	130 741	200 000		200 000	200 000

NETTOMENO	-61 015	-40 000	-273 162	-40 000	-40 000
Erikoissairaanhoido					
MENOT	-10 009 317	-10 333 300	-9 836 668	-8 700 000	-8 700 000
NETTOMENO	-10 009 317	-10 333 300	-9 836 668	-8 700 000	-8 700 000
Terveysvalvonta					
MENOT	-413 060	-400 000	-414 662	-426 140	-426 140
NETTOMENO	-413 060	-400 000	-414 662	-426 140	-426 140
Eläinlääkintähuolto					
MENOT	-933				
NETTOMENO	-933		0	0	0
Yhteensä					
MENOT	-20 424 992	-20 211 310	-20 273 659	-19 659 200	-19 659 200
TULOT	2 002 741	1 892 300	1 551 060	1 845 500	1 845 500
NETTOMENO	-18 422 251	-18 319 010	-18 722 598	-17 813 700	-17 813 700

VASTUUALUE: Aikuisten psykososiaaliset palvelut

1. Toiminta-ajatus

Aikuisten psykososiaalisissa palveluissa asiakkaille pyritään tarjoamaan aukoton, osaava ja yksilöllinen sekä osallisuutta lisäävä palvelu. Tavoitteena on tukea asiakkaiden toimintakyvyn kohentumista lisäten heidän valmiuksiaan ratkaista ongelmiaan.

Työllisyydenhoidossa kehitetään sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja työllisyyspalveluiden oikeaan osuua ja oikea-aikaista kohdentumista sekä laadukasta ja asiakaslähtöistä toteuttamista. Tavoitteena on pitkäaikaistyöttömyyden väheneminen, syrjäytymisen ehkäisy ja työmarkkinatuen kuntaosuuden ja toimeentulotukimaksujen alentaminen.

Palveluihin kuuluvat Kasvatus ja perheneuvolapalvelut, päihde- mielenterveyspalvelut, asumis- ja kuntoutuspalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut sekä työllisyydenhoito.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Päihde- ja mielenterveyspalvelujen kehittäminen	Verkostotyön kehittämien eli yhteistyö eri ammattilaisten välillä Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen kehittäminen sekä päivä- ja työtoiminnan kehittäminen Kentälle jalkautuminen Varhaisen intervention mallien kehittäminen, vaihtoehtoiset toiminnot	Yhtenäiset käytännöt ja toimintamallit Päivätoiminnan tilastoinnit Kotikäyntien tilastoinnit Erikoissairaanhoidon käytön seuranta
Neuropsykiatrisen palvelukokonaisuuden kehittäminen	Asiakkaan palveluiden systematisointi ja kuvaaminen Moniammatillisen neuropsykiatrisen tiimin rakentaminen Yhteistyö koulujen kanssa	Neuropsykiatristen asiakkaiden määrä Tiimi on/ei Konsultaatioiden määrä
TE- palveluiden yhteensovittaminen työllisyydenhoidon palvelukokonaisuuteen	Asiakashaastattelut 3 kk välein Terveyspalvelut Aikuisten sosiaalipalvelut Kuntoutuspalvelut Työllistymistä edistävät palvelut Työllistäminen	Yhtenäiset käytännöt ja toimintamallit: On/ei.
Tukiasumispalveluiden kehittäminen	Käyttöasteen lisääminen portaittain Tilapäisasuntojen käytön tehostaminen Tukiasuntojen kriteerit ja ohjeistuksien tiukentaminen	Käyttöasteen seuranta Yhteistyön lisääminen ja yhteisten toimintamallin kehittäminen sosiaalipuolen kanssa

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Erityistason perheneuvolakäynnit	2336	2428	2400	2400	2400
Psykiatrisen avosairaanhoidon käynnit	3574	4670	4500	4500	4500
Päihdehuollon avokäynnit	892	1690	1700	1700	1700
Karpalon hoitopäivät	4707	7088	7100	7100	7100
Avokuntoutuksen kotikäynnit	-	1444	1500	1500	1500
Varsitien asumispäivät	-	3162	3200	3200	3200
Varsitien ja Asematien asunnon tarkistukset	-	5200	5200	5200	5200
Varsituvan käyntikerrat	-	1470	1500	1500	1500
Toimintapäivien käynnit	4235	5192	5000	5000	5000
Työllisyyden hoito (euroa)	1251266	1078340	1078340	107870	1078340

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon käyttö on pysynyt lähes samansuuruisena kaksi vuotta. Tehostettu ensikäynti (KKT) on merkinnyt asiakkaiden nopeampaa pääsyä palveluihin ja tuota suuntaa kehitetään edelleen.

Neuropsykiatriaan liittyvät ongelmatilanteet näkyvät kaikkialla toimintaympäristössä. Kouluissa ne näkyvät välillä rauhattomuutena ja vaikeina tilanteina. Työllisyyden hoidon piirissä ne näkyvät selviytymisongelmina ja pahimmillaan syrjäytymisenä lieveilmiöineen. Myös yhteys päihdeongelmiin on ilmeinen.

Viime vuosina päihdeasiakkaat ovat muuttuneet alkoholin käyttäjistä sekakäyttäjiksi. Tämä tuo työhön uusia haasteita. Sekakäyttäjät vaativat pidemmän hoitoajan ja ovat vaikeampia hoitaa. Yhä nuoremmat käyttävät huumeita ja tästä seuraa monenlaisia muita ongelmia mm. syrjäytymistä. Ikääntyneiden naisten lääkkeiden ja alkoholin väärinkäyttö on lisääntynyt.

Asumis- ja kuntoutuspalveluissa on nähtävissä asiakkaiden ikääntyminen. Tukea tarvitaan yhä enemmän ja asumispalveluissa yöllinen tuki on esiarvoisen tärkeää. Kotikäyntityö ja asuntojen tarkistukset ovat vähentäneet järjestyshäiriöitä asumisessa.

Kemijärven työllisyydenhoito on mukana Lapin alueellisessa työllisyyskokeiluhankkeessa vuoden 2018 loppuun saakka ja vastaa vähintään vuoden työttömänä olleiden kuntalaisten TE-palveluista. Kokeilun avulla luodaan Lapin alueelle toimintamalli, joka edistää työllistymistä asiakaslähtöisesti. Kehittämistyön tuloksia voidaan hyödyntää tulevassa maakunnassa osana kasvupalveluja.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Neuropsykiatristen asiakkaiden tunnistaminen varhain on tärkeää myös tulevassa. Yhteistyötä varsinkin koulujen kanssa pyritään tiivistämään tulevassa. Konsultaation järjestäminen on ensiarvoisen tärkeää lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.

Aikuisten palveluissa pyritään saamaan neuropsykiatrinen tiimi vuoden 2018 aikana. Yhteistyötä pyritään tehostamaan tiimin kautta verkostotyön keinoin.

Painopisteenä on päihdepalveluissa korvaushoidon edelleen kehittäminen ja varhaisempi puuttuminen päihdeasioissa tehostetun ensikäynnin muodossa.

Kotiin tarjottava tuki ja asuntojen seuranta on tärkeää myös tulevassa.

Lakisääteiset terveyspalvelut ovat merkittävä osa työllisyydenhoitoa. Työ- ja toimintakykyarvio sekä jatkoloputus tulee tehdä huolella pysyvien ratkaisujen ja tulosten aikaansaamiseksi pitkäaikaistyöttömyyden kentällä. Ratkaisu on realistinen kuntoutussuunnitelma, toimintakyvylle sopiva työllistymisen tai työkyvyttömyyteen perustuva etuusratkaisu (työkyvyttömyyseläke).

Vuonna 2018 käynnistyi Osallistavan sosiaaliturvan malli -hanke. Mallissa sosiaalityön ammattilainen räättelöi yhdessä asiakkaan ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa asiakkaan tarpeita vastaavan toimintojen kokonaisuuden, jolla tavoitellaan asiakkaan kannalta parasta mahdollista hyvinvointia toimeentuloa, terveydentilaa, toimintakykyä ja sosiaalista osallisuutta. Kohderyhmään kuuluvat pitkään työttömänä olevat alle 40-vuotiaat työllisyysyksikön asiakkaat.

6. Määrärahat

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-2 997 150	-2 985 350	-11 800	-0,4
TULOT	272 000	201 000	71 000	-26,1
NETTOMENO	-2 725 150	-2 784 350	59 200	2,2

7. Vastuualueen käyttötalous

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	102 379	110 000	109 661	50 000	50 000
Maksutuotot	274				
Tuet ja avustukset	173790	160000	101 212	150000	150000
Muut toimintatuotot	3 792	2 000	4 608	1 000	1 000

TOIMINTATUOTOT	280 235	272 000	215 482	201 000	201 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 637 855	-1 629 050	-1 786 035	-1 773 180	-1 773 180
Palvelujen ostot	-261 965	-288 850	-376 213	-243 230	-243 230
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 424	-36 700	-66 795	-41 770	-41 770
Avustukset	-797 096	-760 000	-737 939	-672 400	-672 400
Muut toimintakulut	-310 304	-282 550	-290 884	-254 770	-254 770
TOIMINTAKULUT	-3 043 644	-2 997 150	-3 257 865	-2 985 350	-2 985 350
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 763 409	-2 725 150	-3 042 383	-2 784 350	-2 784 350

TA2017 sisältää lisämäärärahamuutoksen. TPE2017 luvut on tulostettu järjestelmästä 23.1.2018.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
Työllistäminen					
MENOT	-528 474	-416 440	-539 236	-503 860	-503 860
TULOT	123 178	160 000	55 499	120 000	120 000
NETTOMENO	-405 296	-256 440	-483 737	-383 860	-383 860
Opiskelijoiden työllistäminen					
MENOT	-69 131	-62 870	-52 445	-54 070	-54 070
NETTOMENO	-69 131	-62 870	-52 445	-54 070	-54 070
Kaupunkilisiä					
MENOT	-18 647	-35 000	-21 324	-20 000	-20 000
NETTOMENO	-18 647	-35 000	-21 324	-20 000	-20 000
Ostopalvelut					
MENOT	-205 024	-210 000	-178 552	-210 000	-210 000
TULOT	17 123				
NETTOMENO	-187 901	-210 000	-178 552	-210 000	-210 000
Sosiaalinen työllistäminen					
MENOT	-10 653	-12 030	-9 560	-12 030	-12 030
NETTOMENO	-10 653	-12 030	-9 560	-12 030	-12 030
Kuntouttava työtoiminta					
MENOT	-7 781	-2 000	-2 704	-15 200	-15 200
TULOT	33 701		45 765	30 000	30 000
NETTOMENO	25 919	-2 000	43 062	14 800	14 800
Työmarkkinatuki					
MENOT	-559 091	-500 000	-499 202	-400 000	-400 000
NETTOMENO	-559 091	-500 000	-499 202	-400 000	-400 000
Perhe- ja mielenterveysklinikka					
MENOT	-871 996	-920 680	-937 379	-862 910	-862 910
TULOT	100 922	110 000	109 127	50 000	50 000
NETTOMENO	-771 074	-810 680	-828 252	-812 910	-812 910
Mtt:n tukiasuminen/avokuntoutus					

MENOT	-102 678	-117 260	-97 502	-135 580	-135 580
TULOT	1 330		663		
NETTOMENO	-101 348	-117 260	-96 839	-135 580	-135 580
Päihde asuminen/avokuntoutus					
MENOT	-104 774	-139 340	-149 301	-105 760	-105 760
TULOT	1 012		2 378		
NETTOMENO	-103 763	-139 340	-146 923	-105 760	-105 760
Päivätoimintakeskus Toimintapäivät					
MENOT	-140 888	-136 290	-151 332	-137 510	-137 510
TULOT	2 520	2 000	1 030	1 000	1 000
NETTOMENO	-138 369	-134 290	-150 302	-136 510	-136 510
Karpalo palveluasuminen					
MENOT	-424 504	-445 240	-619 329	-528 430	-528 430
TULOT	451		1 020		
NETTOMENO	-424 053	-445 240	-618 309	-528 430	-528 430
Yhteensä					
MENOT	-3 043 644	-2 997 150	-3 257 865	-2 985 350	-2 985 350
TULOT	280 235	272 000	215 482	201 000	201 000
NETTOMENO	-2 763 409	-2 725 150	-3 042 383	-2 784 350	-2 784 350

VASTUUALUE: Vammaisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tuottaminen kuntalaisille.

Kehitysvammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohdissa. Kehitysvamman lisäksi henkilöllä saattaa olla muita sairauksia tai lisävammoja, jotka rajoittavat tai estävät päivittäistoimintoja. Kehitysvammaisten erityispalveluilla turvataan yleisten palvelujen tuella suoriutuminen päivittäisistä toiminnoista, sopeutuminen yhteiskuntaan sekä muu hoito ja huolenpito. Palvelut perustuvat lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Erityishuoltoon kuuluvia palveluksia ovat muun muassa tutkimus, tarpeellinen ohjaus, kuntoutus sekä toiminnallinen valmennus, työtoiminnan ja asumisen järjestäminen sekä muu vastaava yhteiskunnallista sopeutumista edistävä toiminta.

Vammaisuuden perusteella järjestettävillä palveluilla ja tukitoimilla edistetään vammaisten henkilöiden edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisina yhteiskunnan jäseninä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupungin arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta ja toimiville ja laadukkaille palveluille asetettua strategista tavoitetta.

Palveluja kehitetään sosiaali- ja terveyslautakunnan vahvistaman *Kehitysvammahuollon ohjelma 2015 – 2020* mukaisesti.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Kotona asumisen tukeminen.	Avohuollon palveluketjujen kehittäminen. Palvelutarpeen kartoitukset ja palvelusuunnitelmat.	Avohuollon palveluissa olevien määrä. Laitoshoidon palveluissa olevien määrä.
Yhteistyön ylläpitäminen eri sidosryhmien välillä erityishuollossa ja vammaispalveluissa.	Kehitysvammahuollon palvelutyöryhmä ja vammaisneuvosto kokoontuvat säännöllisesti.	Työryhmien kokousten määrä.
Vammaisten palvelujen erityisosaamisen vahvistaminen.	Vahvistetaan erityisosaamista perehdyttämisen ja koulutuksen avulla. Laaditaan osaamisen kehittämissuunnitelma.	Koulutusvuorokaudet.
Vammaisten palvelujen valmistautuminen sote-uudistukseen ja valinnanvapauslaki	Henkilökohtaisen budjetoinnin toimintaperiaate lainsäädännössä.	Henkilökohtaisen budjetoinnin koulutuspäivät.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Vammaispalvelut €/asukas	510	520	520	520	520
Kehitysvammaisten laitoshoidon päivät	2516	1750	1600	1500	1500
Kehitysvammaisten palveluasumisen päivät	17630	19000	19500	19500	19500
Kehitysvammaisten päivätoiminnan päivät	10050	9500	9000	9000	9000
Kuljetuspalvelun asiakasmäärä	115	110	100	95	90

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kehitysvammalakiin 10.6.2016 tehdyt muutokset vahvistavat kehitysvammaisten ihmisten oikeutta määrätä itse omista asioistaan. Muutosten jälkeen kehitysvammaisilla on entistä paremmat mahdollisuudet päättää oman elämänsä asioista ja toimia itsenäisesti. Muutokset vähentävät rajoitustoimenpiteiden käyttöä kehitysvammaisten erityishuollossa. Lainsäädännön muutosten vaikutukset tulevat johtamaan entistä yksittäisempiin palveluihin. Asiakkaista tehtävien hallintopäätösten määrän tulee kasvamaan.

Sosiaalihuoltolakiin tehdyt muutokset täsmentävät muun muassa vammaisten henkilöiden palvelutarpeen arviointia, palvelu- ja hoitosuunnitelmien laatimista ja palvelupäätösten tekemistä.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen piirissä on noin 160 henkilöä. Asiakasmäärä kasvaa vuosittain 3-5 henkilön verran vuoteen 2020 saakka. Kehitysvammaisia henkilöitä on noin 115. Kehitysvammaisten määrä väestöstä on 1,4 %. Kehitysvammaisten määrä on 2,3-kertainen valtakunnan keskiarvoon nähden. Kehitysvammaisten määrä säilyy muuttumattomana vuoteen 2020 saakka.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

1. Laitoshoidon purkaminen ja laitoshoidon korvaavien avohuollon asumis- ja päiväpalvelujen monipuolistaminen paikkakunnalla.
2. Ympäri vuorokautisen asumispalvelun ja yksilöllisten palveluratkaisujen lisääminen.
3. Erityisosaajien, kuten kehitysvammalääkärin, psykologin, sosiaalityöntekijän, psykiatrin ja toimintaterapeutin, yksilöllisten suositusten mukaisten hoitojen järjestäminen avopalveluissa.
4. Hoitohenkilöstön riittävyyden turvaaminen yhteistyössä muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden vastuualueiden, henkilöstöhallinnon ja ammattioppilaitosten kanssa.

6. Määrärahat

Vammaisten palvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-4 317 530	-4 259 860	-57 670	-1,3
TULOT	406 300	375 800	30 500	-7,5
NETTOMENO	-3 911 230	-3 884 060	-27 170	-0,7

7. Vastuualueen käyttötalous

Vammaisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	92 949	88 900	127 955	96 800	96 800
Maksutuotot	143 911	129 000	186 260	136 500	136 500
Muut toimintatuotot	134 144	188 400	172 716	142 500	142 500
TOIMINTATUOTOT	371 004	406 300	486 931	375 800	375 800
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 702 267	-2 233 970	-2 221 910	-1 553 270	-1 553 270
Palvelujen ostot	-2 051 409	-1 539 170	-1 740 858	-2 195 890	-2 195 890
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 254	-60 680	-85 771	-54 000	-54 000
Avustukset	-42 688	-37 800	-45 332	-41 000	-41 000
Muut toimintakulut	-419 989	-445 910	-474 242	-415 700	-415 700
TOIMINTAKULUT	-4 285 607	-4 317 530	-4 568 113	-4 259 860	-4 259 860
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 914 603	-3 911 230	-4 081 182	-3 884 060	-3 884 060

TA2017 sisältää lisämäärärahamuutoksen. TPE2017 luvut on tulostettu järjestelmästä 23.1.2018.

Vammaisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
Ainola-koti					
MENOT	-707 488	-724 400	-764 045	-504 480	-504 480
TULOT	143 932	135 500	138 019	29 200	29 200
NETTOMENO	-563 556	-588 900	-626 025	-475 280	-475 280
Jokirannan päiväkeskus					
MENOT	-83 444		-2 883		
NETTOMENO	-83 444		-2 883	0	0
Jokirannan ryhmäkoti					
MENOT	-369 764	-423 690	-438 997	-513 180	-513 180
TULOT	87 982	79 200	127 835	145 600	145 600

NETTOMENO	-281 781	-344 490	-311 162	-367 580	-367 580
Ostopalvelut					
MENOT	-1 189 727	-731 000	-773 746	-793 000	-793 000
NETTOMENO	-1 189 727	-731 000	-773 746	-793 000	-793 000
Kuumaniemen ryhmäkoti					
MENOT	-268 278	-756 190	-732 626	-732 230	-732 230
TULOT	15 942	72 200	57 390	72 200	72 200
NETTOMENO	-252 337	-683 990	-675 236	-660 030	-660 030
Toimintakeskus					
MENOT	-596 268	-577 880	-598 909	-539 080	-539 080
TULOT	98 842	75 000	84 839	82 500	82 500
NETTOMENO	-497 426	-502 880	-514 070	-456 580	-456 580
Myllytupa					
MENOT	-203 697	-216 240	-203 755	-204 810	-204 810
TULOT	530	500	279	500	500
NETTOMENO	-203 167	-215 740	-203 477	-204 310	-204 310
Tukiasunnot					
MENOT	-7 546	-8 640	-9 728	-7 300	-7 300
NETTOMENO	-7 546	-8 640	-9 728	-7 300	-7 300
Vammaiskeskus					
MENOT	-67 195	-110 680	-141 452	-89 280	-89 280
NETTOMENO	-67 195	-110 680	-141 452	-89 280	-89 280
Vammaispalvelulain mukaiset palvelut					
MENOT	-792 200	-768 810	-901 971	-876 500	-876 500
TULOT	23 775	43 900	78 569	45 800	45 800
NETTOMENO	-768 424	-724 910	-823 402	-830 700	-830 700
Yhteensä					
MENOT	-4 285 607	-4 317 530	-4 568 113	-4 259 860	-4 259 860
TULOT	371 004	406 300	486 931	375 800	375 800
NETTOMENO	-3 914 603	-3 911 230	-4 081 182	-3 884 060	-3 884 060

VASTUUALUE: Ikäihmisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut. Iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Ikäihmisten palvelurakenteen kehittäminen laitoshoidosta ja ympärivuorokautisesta hoivasta kotiin annettaviin palveluihin.	Asumispalvelujen myöntämisperusteiden laatiminen. Asiakkaat ohjataan asumispalveluihin kriteereiden mukaisesti. Asiakkaan toimintakykyä mittaavan Rai-arviointiohjelman tehokas käyttö ja hyödyntäminen asiakastarpeiden määrittelyssä sekä kotihoidon ja palveluasumisen laadun seurannassa. Laaditaan perhehoidon toimintasääntö ja aloitetaan perhehoitajien valmennukset. Omaishoitajien terveystarkastukset ja valmennukset	Asumispalveluiden myöntämisperusteet laadittu ja käyttöön otettu. Tehostetun palveluasumisessa olevat 75-vuotta täyttäneet asiakkaat, 6-7% Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden yli 90% Laitoshoitopotilaita max. 1% yli 75-vuotiaista Palvelu- ja hoitosuunnitelmat päivitetty väh. 2x/v Toimintasääntö laadittu ja valmennukset aloitettu. Perhehoitajien lkm Lkm
Henkilöstöresurssien optimaalinen ja tarveperusteinen käyttö	Henkilöstöresursseja suunnataan kotiin annettaviin palveluihin. Mobiili toiminnanohjausjärjestelmän mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen töiden suunnittelussa kotihoidossa.	Kotipalveluhenkilöstön välittömän työajan tavoite 65 %. Terveystarpeiden/sairaanhoitajien välittömän työajan tavoite 50 %
Teknologian hyödyntäminen kotiin tarjottavissa palveluissa	Kotihoidon virtuaalikäyntien kokeilu ja mahdollinen käyttöönotto Koneellisen annosjakelun käyttöönoton kokeilu ja mahdollinen laajentaminen	Toteutuminen ja virtuaalikäyntien määrä Toteutuminen
Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja. Palveluiden kohdentuminen tarvelähtöisesti ja oikea-aikaisesti	Palveluohjauksen ja -neuvonnan kehittäminen. Tiedottaminen palveluista	Palveluohjaus ja -neuvontamalli luotu ja viety käytäntöön. Yhteydenotot palveluohjaukseen, lkm.

	Kotikuntoutustoimintamallin laajentaminen ja kehittäminen	Kotikuntoutusmalli luotu ja käyttöönoton toteutuminen
Valinnanvapautta palveluissa lisätään palvelusetelin avulla. Palvelusetelin käyttöä palvelujen tuottamistapana jatketaan ja edelleen kehitetään.	Palvelusetelin käyttöönoton laajentaminen kotipalveluihin. Laaditaan kotipalvelunpalvelusetelin sääntökirja.	Toteutuminen ja myönnettyjen palvelusetelien lkm

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Säännöllistä kotipalvelua/ ksh saavat asiakkaat	498	580	520	520	520
Omaishoidettavat, yli 75-vuotiaat	78	85	90	95	98
Tehostetun palvelu-asumisen piirissä olevat		146	145	120	100
Laitoshoidossa olevat potilaat, yli 75-vuotiaat		13	12	12	12

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Ikäihmisten palveluiden kehittämiseksi antaa raamit vanhustalvelulaki ja terveysministeriön laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017–2019. Painopiste on kotiin tarjottavien palvelujen kehittäminen ja lisääminen.

Osana sote-uudistukseen valmistautumista Lapissa toimii hallituksen kärkihanke Toimiva kotihoitohanke, jossa Kemijärvi on mukana. Kehittämisen kohteena on kotona asumista tukevat, varhaista tukea ja kuntoutusta tarjoavat ja teknologiaa hyödyntävät palvelut.

Kemijärvellä ikäihmisten palvelurakenne on ollut laatusuosituksiin nähden liikaa laitoshoittoa ja ympärivuorokautiseen hoitoon painottuva. Suositusten mukaan kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä tulisi olla 93-94% vuonna 2022. Vuoden 2016 lopussa Kemijärvellä luku oli 89,2%. Laitoshoittoa on lähdetty purkamaan vuodeosastopaikkojen vähentämisellä. Akuuttivuodeosasto ja os 2 on yhdistetty 40-paikkaiseksi vuodeosastoksi tammikuun 2018 alussa.

Ympäri vuorokautista tehostettua palveluasumisen paikkoja Kemijärvellä on tällä hetkellä suosituksiin nähden liikaa Esperin avatessa 30-paikkaisen Kiekerökodin marraskuussa 2017. Paikkoja on kaupungissa nyt yhteensä 165. Tehostettua ympärivuorokautista asumispalvelua Kemijärvellä tarjotaan ostopalveluna (Setlementti Tunturila Hillakoti ja Koivukoti, yht. 62 paikkaa käytössä) ja palvelusetelillä (Esperin Kiekerökoti 32 paikkaa) sekä kunnan omana tuotantona Puistolän palvelukeskuksessa (70 paikkaa, joista käytössä 66 paikkaa tällä hetkellä) toistaiseksi siihen saakka, kun liikkeenluovutus Attendolle tapahtuu. Jatkossa kaupungilla ei ole omaa tehostettua palveluasumisen tuotantoa lainkaan. Tulevaisuudessa painopiste on keventää myös ympärivuorokautista tehostettua palveluasumisen tarvetta ja vähentää tehostetun palveluasumisen paikkoja ja lisätä tuetun palveluasumisen paikkoja.

Palvelurakennetta tulee kehittää kotihoitopainotteiseksi luomalla uusia työmenetelmiä kotihoitoon ja kehittämällä kuntouttavaa kotihoitoa. Omaishoitajien jaksamista tukevia palveluja tulee kehittää, mm. omaishoitajien terveystarkastuksilla ja omaishoitajien valmennuksilla.

Lisäksi on kehitettävä erilaisia asumisvaihtoehtoja ja perhehoitoa.

Jotta raskasta hoivaa ja hoitoa voidaan vähentää edellyttää se, että ikäihmiset pärjäävät yhä toimintakykyisempinä keveämpien palvelujen turvin kotona. Palveluneuvontaa ja –ohjausta tulee kehittää siten, että ihmisiä ohjataan yhä enemmän omaehtoiseen palveluihin mm. jakamalla tietoa saatavilla olevista palveluista. Palvelutarpeen arviointia tulee edelleen kehittää. Tämä edellyttää kehittyneiden palvelutarpeen arviointimittareiden käyttöönottoa ja saatujen tulosten analysointia palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Seutukunnallista yhteistyötä palveluneuvonnassa ja –ohjauksessa voisi jatkossa olla tarpeen kehittää.

Teknologisia ratkaisuja, joilla voidaan ennaltaehkäistä palvelujen tarvetta ja joilla voidaan korvata esim. osa kotihoidon palveluista, tulee ottaa käyttöön. Teknologialla voidaan osin ratkaista henkilöstöpulaa, mutta ei kokonaan. Koulutetun henkilöstön riittävyys on jo nyt ongelmallista ja näillä näkymin ongelma tulee kärjistymään. Alueella ei ole potentiaalista resurssia koulutettavaksikaan, mikäli nuoria paluumuuttajia ei kaupunkiin saada. Tällä on vaikutusta minkä tasoisia palveluja jatkossa pystytään ylipäättään tarjoamaan.

Palvelusetelin käyttöönotto kotipalveluihin lähdetään selvittämään. Kiinnostuneita yksityisiä palvelutuottajia on Kemijärvellekin ilmaantunut, joten palveluseteliä voidaan harkita esim. kohdennetusti alueellisestikin (syrjä-alueet).

Ennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa Kemijärvellä maltillisesti vuoteen 2021, minkä jälkeen määrä lähtee reippaampaan kasvuun. Vuoteen 2025 yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa n. 13 %. Tätä ennen tulee tehdä rakenteellisia ratkaisuja, joilla palvelujen tarvetta ja tarjontaa voidaan hallita.

5. Toiminnan painopistealueet 2018

Toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä huomioidaan tuleva sote- ja maakuntauudistus. Painopisteenä on kotihoidon, kotikuntoutuksen, palveluohjauksen ja kevyempien palveluratkaisujen kehittäminen ympärivuorokautiseen hoivan vähentämiseksi. Pyritään luomaan edellytykset, että ikäihmiset voivat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään suuntaamalla henkilöstöresursseja kotihoitoon ja kehittämällä kotiin annettavia palveluja.

Tavoitteena on entistä selkeämmin asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja asiakkaan tukeminen jokapäiväisen elämän toiminnoissa ja niistä selviytymisessä. Tarpeen mukaan asiakkaalle järjestetään palveluja niihin toimintoihin, joista hänen ei ole mahdollista selviytyä itse.

Toimenpiteiden oikea-aikaisuudella ja tarvittavien kuntoutuksellisten interventioiden käytöllä pyritään vähentämään tarvetta raskaampiin palveluihin. Palvelut kohdennetaan palvelutarpeen, arvioinnin ja ohjauksen mukaisesti palveluiden piiriin hyväksytyille kriteerit täyttävälle asiakkaille.

6. Määrärahat

Ikäihmisten palvelut	TA+MUUTOS	TA	MUUTOS	MUUTOS
	2017	2018	€	%
MENOT	-12 105 050	-9 772 000	-2 333 050	-19,3
TULOT	1 804 530	772 000	1 032 530	-57,2
NETTOMENO	-10 300 520	-9 000 000	-1 300 520	-12,6

7. Vastualueen käyttötalous

Ikäihmisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
Ikäihmisten palvelut	2016	2017	2017	2018	2018
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	100 147	69 250	124 665	74 000	74 000
Maksutuotot	1 388 581	1 278 000	1 417 615	698 000	698 000
Muut toimintatuotot	398 753	457 280	363 332		
TOIMINTATUOTOT	1 887 481	1 804 530	1 905 611	772 000	772 000
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-6 064 704	-6 349 410	-6 533 900	-2 493 760	-2 493 760
Palvelujen ostot	-2 993 535	-3 394 170	-3 331 099	-3 114 070	-3 114 070
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-312 034	-238 290	-305 195	-124 220	-124 220
Avustukset	-468 977	-580 000	-532 283	-3 658 100	-3 658 100
Muut toimintakulut	-1 630 005	-1 543 180	-1 603 976	-381 850	-381 850
TOIMINTAKULUT	-11 469 255	-12 105 050	-12 306 453	-9 772 000	-9 772 000
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 581 774	-10 300 520	-10 400 841	-9 000 000	-9 000 000

TA2017 sisältää lisämäärärahamuutoksen. TPE2017 luvut on tulostettu järjestelmästä 23.1.2018.

Ikäihmisten palvelut	TP	TA+ MUUT.	TPE	TA	KS
	2016	2017	2017	2018	2018
Perusterveydenhuollon vuodeosasto 2					
MENOT	-1 892 276	-1 849 440	-1 796 399		
TULOT	407 779	350 250	400 621		
NETTOMENO	-1 484 497	-1 499 190	-1 395 778	0	0
Kotipalvelut (sis.Taikakoti)					
MENOT	-2 583 647	-2 708 620	-2 558 627	-2 119 160	-2 119 160
TULOT	460 153	492 780	336 354	335 000	335 000
NETTOMENO	-2 123 494	-2 215 840	-2 222 273	-1 784 160	-1 784 160
Ikäihmisten terveyden edistäminen ja veteraanipalvelut					
MENOT	-145780	-233800	-281629	-246 960	-246 960
TULOT	148 840	136 000	227 191	13 500	13 500
NETTOMENO	3 060	-97 800	-54 438	-111 960	-111 960
Tehostettupalveluasuminen					
MENOT	-3 359 069	-3 242 220	-3 639 841	-3 236 330	-3 236 330
TULOT	601 978	565 500	592 210		
NETTOMENO	-2 757 091	-2 676 720	-3 047 632	-3 236 330	-3 236 330
Ostopalvelut					
MENOT	-2 517 027	-3 034 660	-2 998 689	-3 079 990	-3 079 990
TULOT	265 904	260 000	348 212	302 000	302 000

NETTOMENO	-2 251 123	-2 774 660	-2 650 477	-2 777 990	-2 777 990
Kotikuntakorvaukset palveluasuminen					
MENOT	-64 842	-64 800	-53 695	-60 000	-60 000
NETTOMENO	-64 842	-64 800	-53 695	-60 000	-60 000
Hoiva- ja hoitotyön hallintopalvelut					
MENOT	-131 131	-92 000	-127 325	-119 200	-119 200
TULOT	2 607		1 024		
NETTOMENO	-128 524	-92 000	-126 302	-119 200	-119 200
Omaishoidontuki					
MENOT	-514 273	-629 950	-583 402	-610 100	-610 100
NETTOMENO	-514 273	-629 950	-583 402	-610 100	-610 100
Hoiva- ja hoitotyön varahenkilöstö					
MENOT	-261 208	-249 560	-266 845	-300 260	-300 260
TULOT	220				
NETTOMENO	-260 988	-249 560	-266 845	-300 260	-300 260
Yhteensä					
MENOT	-11 479 448	-12 105 050	-12 306 453	-9 772 000	-9 772 000
TULOT	1 887 481	1 804 530	1 905 611	772 000	772 000
NETTOMENO	-9 591 967	-10 300 520	-10 400 841	-9 000 000	-9 000 000